

شماره ۴۸۳۳ - ۹

تاریخ ۲۲/۵/۶۲

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بجانب

دفتر شورای نگهبان

تاریخ ۱۳۶۲/۵/۲۶

شماره ۴۴۴۷

شورای محترم نگهبان

عطف بنامه شماره ۸۸۴۲ مورخ ۱۳۶۲/۳/۱۹ مبحث چهارم لایحه شماره ۱۸۰۰۸ مورخ ۱۳۶۱/۳/۱۶ دولت در خصوص مجازات اسلامی (تعزیرات) که بنا بر تصمیم مجلس شورای اسلامی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۶۱/۴/۲۰ تصویب آن طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی به کمیسیون امور قضائی تفویض شده بود تا پس از تصویب برای مدت پنج سال بصورت آزمایشی به مرحله اجرا درآید ، در جلسه روز سه شنبه مورخ ۱۳۶۲/۵/۱۸ با اصلاحاتی بتصویب کمیسیون مذکور رسید که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میگردد . ع

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی
۲۶/۵/۶۲

بتجربان

دفتر شورای نگهبان

تاریخ ۱۳۶۲ / ۵ / ۲۶

شماره ۹۴۴۷

مبحث چهارم در تعزیرات

ماده ۱ - هرکس با دول خارجه یا مامورین آنها برای عداوت و جنگ با دولت جمهوری اسلامی ایران اسباب چینی کند یا دز اسباب چینی داخل شود که عادتاً منجر به جنگ با دولت جمهوری اسلامی ایران می گردد، محارب محسوب میشود. اما اگر اسباب چینی بصورتی باشد که عادتاً منجر به جنگ نشود ولی سبب زیان دولت جمهوری اسلامی ایران گردد، بعنوان تعزیرات یک تا ده سال زندان محکوم میشود.

ماده ۲ - هرکس وسایل ورود دشمنان مملکت را به داخل خاک ایران یا متصرفات آن فراهم کند، و با آنها همکاری نماید یا آنکه شهر یا قلعه یا استحکامات یا سربازخانه یا مواضع نظامی یا بندر یا مخزن یا قورخانه یا کشتی یا هواپیما و مانند آنها را که متعلق به دولت باشد، به تصرف دشمن بدهد یا در آورد یا اینکه برای دشمن مملکت قشون یا امداد نقدی یا جنسی یا مهمات یا اسلحه یا موجبات موفقیت دشمن را اعم از اسباب بری یا بحری یا هوائی برای استعمال در داخله مملکت فراهم کند و یا هر نحو حیل و دسیسه برای همراهی با دشمن نماید، محارب محسوب میشود.

ماده ۳ - هرگاه کسی با تبعه دولتی که طرف خصومت با دولت جمهوری اسلامی ایران است مکاتبه یا مخابره بنماید و آن مکاتبه یا مخابره متضمن هیچیک از جنایات مذکوره در ماده ۲ نبوده باشد ولی میداند برای دشمن متضمن تعلیمات و فوایدی است که برای امور نظامی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران مضر است.

جزای او از یک الی پنج سال حبس است.

ماده ۴ - هریک از مستخدمین ادارات یا مامورین دولتی یا سایر اشخاصی که به مناسبت ماموریت یا جهت رسمی دیگری از اسرار مذاکرات یا مراسلات سری دولت یا تصمیمات دولت راجع به امور نظامی از قبیل حرکت قشون دولتی مطلع شود و اسرار مزبور را بدون اجازه دولت عمداً به مامورین دولت متخاصم بلاواسطه یا مع الواسطه براز نماید در حکم محارب است و در صورتی که به دولت غیر متخاصم بدهد به حبس از سه سال تا ده سال محکوم میشود.

ماده ۵ - هرکس که بر حسب وظایف رسمی خود، مأمور به حفظ نقشه ها از قبیل نقشه و کروکی استحکامات یا اسلحه خانه و انبار مهمات یا بنا در ویا اسکله های دولتی یا پایگاهها و سربازخانه ها یا نقشه حرکات جنگی بوده و آنها را کلاً یا بعضاً بلاواسطه یا مع الواسطه به دولت متخاصم تسلیم نماید در حکم محارب است و اگر به دولت غیر متخاصم بدهد به حبس از ۲ سال تا ۶ سال محکوم

بجای

خواهد شد .

ماده ۶ - هرکس در حال جنگ بقصد کمک به دشمن جاسوسان یا سربازان دولت خصم را که مامور تفتیش بوده اند شناخته و مخفی نماید یا سبب اخفای آنان بشود در حکم محارب است و در صورتی که جاسوس اجنبی را شناخته و مخفی نماید یا سبب اخفای او شود ولی در حال جنگ یا بقصد کمک به دشمن نباشد به حبس از (۶) ماه تا سه سال محکوم خواهد شد .

ماده ۷ - هرکس که نقشه‌ها یا اسراری را که راجع به سیاست داخلی یا خارجی مملکت است به هر نحو به کسی که صلاحیت اطلاع بر آن را ندارد بدهد یا آنها را به نحوی از نقشه‌ها یا اسرار مزبور مطلع سازد یا بطور کلی مرتکب عملی شود که متضمن قسمتی از جاسوسی باشد نظیر به کیفیات جرم به یک تا ده سال حبس محکوم خواهد شد .

ماده ۸ - مجازات مقرر در ماده قبل شامل کسانی نیز خواهد شد که جرم جاسوسی را بنفع یک دولت بیگانه و به ضرر دولت بیگانه دیگر در خاک ایران مرتکب شوند .

ماده ۹ - هرکسی که به قصد سرقت یا برداشتن نقشه یا کسب اطلاع از اسرار سیاسی یا نظامی خواه علناً خواه متنکراً به مواضع مربوط داخل شود و همچنین اشخاصی که بدون اجازه مأمورین نظامی در حال نقشه برداری یا عکس اندازی از قلاع نظامی دستگیر شوند محکوم به شش ماه الی ۶ سال حبس خواهند بود .

در جرائم برضد امنیت داخلی مملکت

ماده ۱۰ - هرکس مردم را به قصد برهم زدن امنیت به جنگ و کشتار بایکدیگر اغوا و تحریک کند که موجب قتل ولو در بعضی از نواحی گردد ، یا باعث نهب و غارت شود ، در حکم محارب است .

ماده ۱۱ - هرگاه ثابت شود که گروهی در خفا برای برهم زدن امنیت کشور دستبندی و سازماندهی نموده و تصمیم گرفته‌اند ولی قصد براندازی نداشته باشند ، به حبس از یکسال تا ده سال محکوم خواهند شد .

ماده ۱۲ - هرکس عمداً و با قصد سوء و خیانت انبار مهمات و اسلحه یا کشتی و هواپیما و امثال آنها یا مواضع و مراکز مهم نظامی و دولتی یا مراکز محتوی اسناد یا دفاتر دولتی را بسوزاند یا خراب نماید ، در صورتی که بقصد براندازی حکومت و فساد باشد در حکم محارب است و در غیر اینصورت به حبس از سه تا پانزده سال محکوم میشود و اگر مالی از اموال دولتی را غیر از آنچه که فوقاً ذکر شده است ، بسوزاند یا خراب نماید محکوم به ۳ تا ده سال حبس خواهد شد .

تبصره - در جمیع صور علاوه بر مجازاتهای مقرر متخلف محکوم به پرداخت خسارت

بجشایی

وارده نیز می باشد ..

ماده ۱۳ - هرکس داخل دستجات مفسدین بوده بدون اینکه در آن دستجات ریاست یا شغلی داشته باشد به مجرد اخطار مقامات مسوول یا قبل از آن از دستجات مزبور خارج شود و یا اینکه بعد از اخطار حکومت در خارج از محل اجتماع مفسدین بدون مقاومت تسلیم شود مجازات مفسدین را نخواهد داشت و اگر شخصا مرتکب جرم دیگری شده باشد ، فقط مجازات آن جرم به او داده میشود .

در سوء قصد و توهین به مقامات سیاسی

ماده ۱۴ - هرکس با نیت فساد و مقابله با حکومت ، به جان رهبر یا رئیس جمهور سوء قصد نماید و پس از شروع به عملی که خارج از اراده مرتکب است ، بلا اثر بماند ، در حکم محارب است .

ماده ۱۵ - هرکس علنا نسبت به رئیس مملکت خارجی یا نماینده سیاسی یک مملکت خارجی در ایران توهین نماید به سه ماه تا ۲ سال حبس محکوم خواهد شد مشروط به اینکه در آن مملکت نیز در موارد مذکور نسبت به ایران معامله متقابله بشود . در مورد این فقره تعقیب منوط به تقاضای دولت خارجی یا نماینده سیاسی است و در صورت استرداد تقاضا تعقیب جزائی نیز موقوف خواهد شد .

جرائم برضد آسایش عمومی

سکه قلب

ماده ۱۶ - هرکس شبیه هرنوع مسکوک طلا یا نقره داخله یا خارج از قبیل سکه بهار آزادی ، سکه های حکومت های قبلی ایران ، لیره ، دلار و نظائر آن را که مورد معامله واقع میشود ، بسازد یا عالما عامدا داخل مملکت نماید یا ترویج سکه قلب نماید ، به حبس از ۳ تا ۱۰ سال محکوم میشود .

ماده ۱۷ - هرکس به قصد استفاده نامشروع به هروسپله از قبیل تراشیدن ، بریدن و نظایر آن از مقدار طلا یا نقره مسکوکات ایرانی یا خارجی بکاهد و نیز هرکس عالما ، عامدا در ترویج این قبیل مسکوکات شرکت و یا آنرا داخل کشور نماید ، به حبس از یک تا سه سال محکوم میشود و اموالی که از این طریق تحصیل نموده ب نفع دولت ضبط خواهد شد .

ماده ۱۸ - هرکس شبیه مسکوکات رایج داخلی یا خارجی غیر از طلا و نقره را بسازد یا عالما عامدا در ترویج آنها شرکت و یا داخل مملکت نماید به حبس از یک سال تا

بجسالی

۳ سال محکوم میشود و اموالی که از این طریق بدست آورده بشف دولت ضبط خواهد شد .
ماده ۱۹ - هرگاه اشخاصی که مرتکب جرائم مذکور در مواد ۴۸ و ۴۹ می شوند قبل از کشف قضیه مامورین تعقیب را از ارتکاب جرم مطلع نموده یا در ضمن تعقیب به واسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب سایرین را فراهم آورند و یا مامورین دولت را به نحو موثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کنند ، بنا بر پیشنهاد دادستان مربوط از مجازات او تخفیف یا از مجازات معاف خواهند شد .

در جعل و تزویر

ماده ۲۰ - جعل و تزویر عبارتست از :

ساختن نوشته یا سند یا چیز دیگری برخلاف حقیقت یا ساختن مهر یا امضای اشخاص رسمی یا غیر رسمی یا به قصد تقلب خراشیدن یا تراشیدن یا قلم بردن یا الحاق یا محو یا اثبات یا سیاه کردن یا تقدیم یا تاخیر تاریخ سند نسبت به تاریخ حقیقی یا الصاق منقلبانه نوشته‌ای به نوشته دیگری یا بکار بردن مهر دیگری بدون اجازه صاحب آن و نظایر آن .

ماده ۲۱ - هرکس یکی از اشیاء ذیل را جعل کند اعم از اینکه بالمباشره یا شدیدا به واسطه یا با علم به جعل یا تزویر استعمال کند یا داخل ملکیت نماید علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از یک تا ده سال محکوم خواهد شد و اشیاء مزبور از این قرار است .

۱ - امضاء یا مهر یا فرمان یا دستخط رهبر .

۲ - امضاء یا مهر یا دستخط رئیس جمهور .

۳ - احکام رئیس مجلس شورای اسلامی یا رئیس دولت یا وزراء یا مهر و امضای آنان .

۴ - مهر ریاست جمهوری یا مجلس شورای اسلامی یا نخست وزیر یا شورای عالی قضائی .

۵ - مهر یا امضاء نمایندگان مجلس شورای اسلامی از حیث مقام رسمی آنان .

۶ - مهر یا امضاء یکی از روسای کارمندان و مسوولین دولتی از حیث مقام رسمی ایشان .

۷ - مهر یا علامت یکی از ادارات دولتی یا نهادهای قانونی .

۸ - اسناد یا حوالجات صادره از خزانه دولتی .

۹ - منگنه یا علامتی که برای تعیین عیار طلا یا نقره بکار میرود .

۱۰ - اسکناس رایج داخلی یا خارجی (به شرط معامله متقابل) یا اسناد بانکی نظیر براتهای قبول شده از طرف بانکها یا چکهای صادره از طرف بانکها و سایر اسناد تعهدآور بانکی .

ماده ۲۲ - هرکس مهر یا منگنه یا علامت یکی از ادارات اجتماعی مانند شهرداریها یا شرکتهائی که مطابق قانون تشکیل شده است ، یا یکی از تجارتخانهها را جعل کند یا با

بجسالی

علم به جعل استعمال نماید علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از ۶ ماه تا سه سال محکوم خواهد شد .

ماده ۲۳ - هرکس مهر یا تمبر یا علامت ادارات یا شرکتها یا تجارتخانه های مذکور در ماده قبل را برخلاف ترتیب بدست آورده و به طریقی که به حقوق و منافع آنها ضرر وارد آورد استعمال کرده یا سبب استعمال آن گردد علاوه بر جبران خسارات وارده جزای او از دو ماه تا دو سال حبس خواهد بود .

ماده ۲۴ - اشخاصی که مرتکب جرائم مذکور در مواد سابقه شده اند هرگاه قبل از تعقیب به دولت اطلاع دهند و سایر مرتکبین را در صورت بودن معرفی کنند یا بعد از تعقیب وسایل دستگیری آنها را فراهم نمایند از مجازات معاف خواهند گردید .

ماده ۲۵ - هریک از کارمندان و مسوولان دولتی که در حین اجرای وظیفه خود در احکام و تقریرات و نوشتجات و اسناد و سجلات و دفاتر و غیر آنها از نوشتجات و اوراق رسمی تزویر کند اعم از اینکه امضاء یا مهری را ساخته یا امضاء یا مهری را خطوط را تحریف کرده یا کلمه ای الحاق کند ، یا اسامی اشخاص را تغییر دهد علاوه بر مجازاتهای اداری و جبران خسارات وارده محکوم به حبس از یک الی پنج سال خواهد بود .

ماده ۲۶ - اشخاصی که کارمند یا مسوول دولتی نیستند ، هرگاه مرتکب یکی از جرائم مذکور در ماده قبل شوند علاوه بر جبران خسارات وارده مجازات آنها حبس از ۶ ماه تا ۳ سال خواهد بود .

ماده ۲۷ - هریک از مستخدمین و کارکنان ادارات و محاکم دادگستری که در تحریر نوشتجات و قراردادهای راجعه به وظایفشان مرتکب جعل و تزویر شوند ، اعم از اینکه موضوع یا مضمون آنها تغییر دهند یا گفته و نوشته یکی از مقامات رسمی یا تقریرات یکی از طرفین را تحریف کنند یا امر باطلی را صحیح یا صحیحی را باطل یا چیزی را که بدان اقرار نشده است اقرار جلوه دهند علاوه بر مجازاتهای اداری و جبران خسارات وارده ، محکوم به حبس از یک الی ده سال خواهند شد .

ماده ۲۸ - هرکس اوراق مجعول مذکور در مواد ۱۶ و ۱۸ را با علم به جعل و تزویر مورد استفاده قرار دهد علاوه بر جبران خسارات وارده محکوم به حبس از ۶ ماه الی سه سال خواهد شد .

ماده ۲۹ - هرکس به یکی از طرق مذکور در اسناد یا نوشتجات غیر رسمی جعل یا تزویر کند یا با علم به تزویر مورد استفاده قرار دهد ، علاوه بر جبران خسارات وارده تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم میشود .

ماده ۳۰ - هرکس شخصا یا به توسط دیگری برای معافیت خود یا شخص دیگری از خدمت دولت یا برای تقدیم به دادگاه تصدیق نامه به اسم طبیب یا جراح جعل کند ، به حبس از ۶ ماه تا یک سال محکوم خواهد شد .

بتشایی

ماده ۳۱ - طبیب یا جراح هرگاه تصدیقنامه برخلاف واقع در باره شخصی برای معافیت از خدمت در ادارات رسمی یا نظام وظیفه یا برای تقدیم به محاکم بدهد به ۶ ماه تا دو سال حبس محکوم خواهد شد .

ماده ۳۲ - برای سایر تصدیقنامه‌های خلاف واقع که موجب ضرر شخص ثالثی بوده یا آنکه خسارات بر خزانه دولت وارد آورد ، علاوه بر پرداخت خسارات وارده تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم میشود .

درمحو یا شکستن مهر و سرقت نوشتجات از اماکن دولتی

ماده ۳۳ - هرگاه محلی یا چیزی برخسب امر مقامات صالحه رسمی مهر شده باشد و کسی عمدا مهر مزبور را بشکند یا محو نماید مرتکب به حبس از ۳ ماه تا دو سال محکوم خواهد شد . در صورتی که مستحفظ مرتکب شده باشد به حبس از یک سال تا دو سال محکوم میشود و اگر ارتکاب بواسطه اهمال مستحفظ واقع گردد به حداکثر تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می شود .

ماده ۳۴ - هرگاه بعضی یا کل نوشتجات یا اسناد یا اوراق یا دفاتر یا مطالبی که در دفاتر ثبت و ضبط دولتی مندرج یا در اماکن دولتی محفوظ یا نزد اشخاصی که رسماً مأمور حفظ آنها هستند سپرده شده ، ربوده یا تخریب یا معدوم شود دفتردار و مباشر ثبت و ضبط اسناد مذکوره و سایر اشخاصی که بواسطه اهمال آنها جرم مذکور وقوع یافته ، به حبس از ۶ ماه الی دو سال محکوم خواهند شد .

ماده ۳۵ - مرتکبین هریک از انواع و اقسام جرم‌های مشروح در ماده فوق محکوم به حبس از ۳ الی ۶ سال خواهند گردید و اگر خود امانت‌دار یا مستحفظ مرتکب یکی از جنایات فوق‌الذکر شود محکوم به سه الی ده سال حبس خواهد شد .

ماده ۳۶ - در صورتی که مرتکب عنفا مهر را محو نموده یا بشکند یا نوشتجات و اسناد را برباید یا معدوم کند حسب مورد محکوم به حداکثر مجازاتهای مقرر در مواد قبل خواهد شد و این مجازات مانع از اجرای مجازات جرائمی که از قهر و تشدد حاصل شده نخواهد بود .

در فرار محبوسین قانونی و اخفاء مقصرین

ماده ۳۷ - محبوسی که از محبس فرار نموده برای همین اقدام محکوم به ۷۴ ضربه شلاق میشود . و اگر برای فرار در محبس را شکسته یا محبس را خراب کرده یا اعمال قوه نموده ضعف مجازات مزبور در باره او مجری خواهد شد .

ماده ۳۸ - هرگاه کسی بواسطه اتهام به جرم بموجب امر مقامی که قانوناً صلاحیت دارد دستگیر و یا به حکم محکمه توقیف و یا محکوم به حبس یا جزائی دیگر شده باشد و

بتشایی

بواسطه اهمال و مسامحه ماموری که وظیفه حفظ یا ملازمت و مراقبت او را داشته فرار نماید در صورتی که شخص فراری محکوم یا متهم به جرمی که در صلاحیت دادگاههای کیفری یک باشد مامور مذکور به سه ماه تا دو سال حبس والا به مجازات تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد .

ماده ۳۹ - هرگاه کسی که مامور حفظ یا مراقبت یا ملازمت محبوس یا توقیف شده ای باشد با او مساعدت در فرار نماید و یا برای او راه فرار تحصیل کند و یا با او برای فرار تبانی و مواضعه نماید مامور مزبور به ترتیب ذیل مجازات خواهد شد .
هرگاه محبوس یا توقیف شده متهم به جرمی باشد که مجازات آن اعدام یا رجم یا صلب است و یا به یکی از این مجازاتها محکوم شده باشد به ۳ تا ۱۰ سال حبس و اگر محکوم به حبس از ده سال به بالا یا متهم به جرمی که مجازات آن حبس از ده سال به بالاست باشد ، به یک تا سه سال حبس و در سایر موارد به شش ماه تا سه سال حبس محکوم خواهد شد .

ماده ۴۰ - هر یک از مستخدمین و مامورین دولتی که در حدود قانون مامور دستگیری کسی بوده و در اجرای عملیاتی که برای دستگیری او لازم بوده مسامحه و اهمال کرده باشد ، به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد . و در صورتی که مسامحه و اهمال به قصد مساعدت در فرار باشد به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم میشود .

ماده ۴۱ - هر کس از افراد مردم عامداً موجبات فرار اشخاصی را که قانوناً محبوس یا دستگیر شده اند فراهم آورد به طریق ذیل مجازات خواهد شد .

هرگاه محبوس محکوم به اعدام یا حبس دائم یا رجم یا صلب بوده مجازات او یک تا سه سال و اگر محبوس متهم به جرمی بوده که مجازات آن اعدام یا رجم یا صلب است مجازات از شش ماه تا دو سال حبس و در سایر موارد و احوال مجازات او ۳ ماه تا یک سال حبس خواهد بود .

ماده ۴۲ - هر کس شخصی را که قانوناً دستگیر شده و فرار کرده یا کسی را که متهم است به ارتکاب جرمی و قانوناً امر به دستگیری او شده است مخفی کند یا وسایل فرار او را فراهم کند به طریق ذیل مجازات خواهد شد .

هرگاه کسی که فرار کرده محکوم به اعدام یا رجم یا صلب بوده مجازات مخفی کننده یا کمک کننده او در فرار حبس از یک تا سه سال است . و اگر محکوم به حبس دائم یا متهم به جرمی بوده که مجازات آن اعدام یا رجم یا صلب است محکوم به شش ماه الی دو سال حبس خواهد شد در سایر موارد و احوال مجازات مرتکب یکماه تا یکسال حبس خواهد بود .

ماده ۴۳ - هر کس از وقوع جرمی مطلع شده و برای خلاصی مجرم از محاکمه و محکومیت مساعدت کند یا اینکه برای او منزل تهیه کند یا ادله جرم را مخفی نماید ، یا برای تیرئه مجرم ادله جعلی ابراز کند که عالم به عدم صحت آن باشد به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

بجسالی

هرگاه جرم مجرم مستلزم اعدام یا حبس دائم باشد جزای مرتکب از ۶ ماه الی یکسال حبس خواهد بود. در سایر احوال و موارد مرتکب به یکماه تا ششماه حبس محکوم خواهد شد.

در غصب عناوین و مشاغل

ماده ۴۴ - هرکس بدون سمت رسمی یا اذن از طرف دولت در مشاغل دولتی اعم از کشوری یا لشکری و انتظامی که قانونا مربوط به او نبوده خود را داخل کند، از سه ماه الی دو سال حبس محکوم خواهد شد و هرگاه برای دخالت در مشاغل مزبور جعل سندی کرده باشد، مجازات آنرا نیز خواهد داشت.

ماده ۴۵ - هرکس بدون داشتن حق علنا لباسهای رسمی ماموران نظامی یا انتظامی جمهوری اسلامی ایران را بدون تغییر یا با تغییر جزئی که موجب اشتباه شود مورد استفاده قرار دهد در صورتی که عمل او بموجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری نباشد، به مجازات شلاق تا ۲۴ ضربه محکوم خواهد شد.

تبصره - استفاده البسه مذکور در این ماده در اجرای هنرهای نمایشی مشمول مقررات این ماده نخواهد بود.

تخریب اموال دولتی

ماده ۴۶ - هرکس بدون اذن مراجع ذیصلاح نسبت به ابنیه و خطوط و نقوش و آثار مذهبی و تاریخی و ملی یا به اشیا یا برای نفع عموم یا تزئین اماکن مقدسه یا ملی نصب شده است خرابی وارد آورد به حبس از یک تا ده سال و به پرداخت خسارات وارده محکوم خواهد شد.

ماده ۴۷ -

۱ - هرکس به قصد اضرار یا جلب منفعت به تمام یا قسمتی از ابنیه و تاسیسات یا تزئینات و ملحقات و یا اشیا و لوازم اماکن تاریخی مذکور در قانون حفظ آثار مصوب ۱۳۰۹ که به ثبت آثار ملی رسیده است خرابی وارد آورد علاوه بر پرداخت خسارات وارده به یک تا ده سال حبس محکوم میشود.

۲ - هرکس اشیا و لوازم و همچنین مصالح و قطعات آثار ملی و تاریخی را از موزهها و نمایشگاهها یا اماکن تاریخی و مذهبی و یا سایر اماکن که تحت حفاظت و نظارت دولت است، سرقت کند یا با علم به مسروقه بودن اشیا مذکور را بخرد، یا پنهان دارد، در صورتی که مشمول مجازات حد سرقت نگردد به حبس از یک تا ۵ سال محکوم میشود.

بشماری

۳- هرکس بدون اجازه از مسوولین مربوط در مجاورت آثار و ابنیه مذهبی و ملی تا شعاعی که مسوولین امر تعیین و اعلام میکنند به قصد اضرار مبادرت به عملیاتی نماید که سبب تزلزل بنیان آنها شود یا در نتیجه آن عملیات به آثار و بناهای مذکور خرابی یا لطمه وارد آید علاوه بر پرداخت خسارات وارده به حبس از یک تا سه سال محکوم میشود.

۴- هرکس اشیاء عتیقه مذکور در قانون حفظ آثار ملی را بدون رعایت ترتیبات مقرر در قانون مزبور از کشور خارج سازد به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می شود. شروع به ارتکاب جرم مذکور در این بند در حکم ارتکاب خواهد بود ولی عین مال ضبط نخواهد شد.

۵- هرکس بدون رعایت ترتیبات مقرر در قانون حفظ آثار عتیقه به قصد بدست آوردن اشیاء عتیقه در اراضی و تپهها و اماکن مذهبی و تاریخی حفاری کند به ۶ ماه تا ۳ سال حبس محکوم می شود.

۶- هرکس به اراضی و تپهها و اماکن مذهبی و تاریخی که به ثبت آثار ملی رسیده و مالک خصوصی نداشته باشد به قصد استفاده تجاوز کند به ۶ ماه تا دو سال حبس محکوم میشود. مشروط بر آنکه مسوولین مربوط قبلا حدود و مشخصات این قبیل اماکن و مناطق را در محل تعیین و علامتگذاری کرده باشند.

۷- کسانی که خلاف ترتیب مقرر در قانون حفظ آثار ملی اشیاء عتیقه ثبت شده در فهرست آثار ملی را با علم و اطلاع از ثبت آن بفروش برسانند به حبس از ۳ ماه تا یک سال محکوم می شوند.

۸- هرکس با اندود کردن یا رنگ زدن یا رسم کردن نقوش یا خطوط یا حک کردن و امثال آن آثار ثبت شده در فهرست آثار ملی یا مذهبی را که ارزش اسلامی یا علمی یا فرهنگی قابل استناد داشته باشد مستور کند یا موجب تغییر صورت و شکل یا وارد آمدن لطمه به تمام یا قسمتی از آنها بشود به حبس از ۶ ماه تا دو سال و در غیر ملک خود مکلف به پرداخت خسارات نیز میباید.

۹- هرکس خلاف ترتیب مقرر در قانون حفظ آثار عتیقه به مرمت یا تعمیر یا تغییر و تجدید بنا و تزئینات ابنیه و آثار ثبت شده در فهرست آثار ملی مبادرت کند، به جبران خسارت وارده محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- در کلیه جرائم مذکور در ماده قبل و این ماده وزارت ارشاد اسلامی بر حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی محسوب میشود.

تبصره ۲- در مورد جرائم مذکور در ماده قبل و این ماده که وسیله اشخاص حقوقی انجام می شود هر یک از مدیران و مسوولان که دستور دهنده باشند، بر حسب مورد به مجازاتهای مقرر محکوم می شوند.

بجسائی

در تقصیرات وزراء و مامورین دولتی

در تجاوز مامورین دولتی از حدود ماموریت خود و تقصیراتشان در اداء وظیفه

ماده ۴۸- هر یک از وزراء و مقامات و مامورین دولتی که برخلاف قانون آزادی شخصی افراد ملت را سلب کنند یا افراد ملت را از حقوقی که قانون اساسی جمهوری اسلامی به آنها داده محروم نمایند از شغل خود منفصل و از ۳ تا ۵ سال از مشاغل دولتی محروم خواهند شد .
ماده ۴۹- هرگاه اقداماتی که برخلاف قانون اساسی جمهوری اسلامی است بر حسب امضاء ساختگی وزیر یا مامورین دولتی بعمل آمده باشد ، مرتکب و کسانی که عالماً آن را استعمال کرده باشند ، به حبس از ۳ تا ده سال محکوم خواهند شد .

ماده ۵۰- هرگاه شخصی برخلاف قانون حبس شده باشد و در خصوص حبس غیر قانونی خود شکایت به ضابطین دادگستری یا مامورین انتظامی نموده و آنها شکایت او را استماع نکرده و ثابت ننمایند که تظلم عارض را به مقامات ذیصلاح اعلام و اقدامات لازم را معمول داشته‌اند به انفسال دائم از شغل و محرومیت از مشاغل دولتی به مدت ۳ تا ۵ سال محکوم خواهند گردید .

ماده ۵۱- مسولین و مامورین بازداشتگاهها و ندامتگاهها هرگاه بدون اخذ برگ بازداشت از طرف مراجع و مقامات صلاحیتدار شخصی را بنام زندانی بپذیرند به دو ماه الی دو سال حبس محکوم خواهند شد .

ماده ۵۲- هرگاه مسولین و مامورین بازداشتگاهها و ندامتگاهها از ارائه دادن یا تسلیم کردن زندانی به رئیس دادگاه یا دادستان یا بازپرس یا از ارائه دادن دفاتر خود به اشخاص مذکور امتناع کنند یا از رسانیدن تظلمات محبوسین به مقامات صالح مانعت یا خودداری نمایند مشمول ماده قبل خواهند بود مگر اینکه ثابت نمایند که بموجب امر کتبی رسمی از طرف رئیس مستقیم خود مأمور به آن بوده‌اند که در این صورت مجازات مزبور در باره امر مقرر خواهد شد .

ماده ۵۳- هرگاه دادستانها یا دادیارها یا بازپرسها یا قضات محاکم یا دیگر مامورین ذیصلاح در غیر مواردی که قانون مقرر داشته است ، امر به توقیف کسی را بدهند یا در غیر موارد معینه قانونی تعقیب جزائی یا قرار مجرمیت او را بدهند به انفسال دائم از شغل و محرومیت از مشاغل دولتی بمدت ۵ سال محکوم خواهند شد .

ماده ۵۴- هر کس آراء انتخابات رسمی کشور از قبیل انتخابات مجلس شورای اسلامی و ریاست جمهوری و شوراها و مانند آنرا بخرد یا بفروشد یا در اوراق تعرفه انتخابات تقلب و تزویر نماید یا به تهدید و تطمیع متوسل شود یا با شناسنامه مجعول با علم به

بجسالی

جعلیت و یا شناسنامه متعلق به غیر تعرفه گرفته و رای بدهد یا بیش از یکبار رای بدهد یا در امر انتخابات اخلاص نماید ، به حبس از یکماه الی ۳ ماه محکوم خواهد شد .

ماده ۵۵ - هرکس در انجام انتخابات به نحوی مأموریت داشته باشد در اوراق تعرفه یا آراء تقلب نموده یا آراء و تعرفه‌ها را کم و زیاد کرده یا تغییر اسم در ورقه رای بدهد ، به حبس از ۳ ماه تا یکسال و به محرومیت از انتخاب شدن در مدت ۳ سال محکوم خواهد شد . اشخاص دیگری که مرتکب جرائم مذکور بشوند ، به حبس از یک ماه الی شش ماه محکوم می شوند .

ماده ۵۶ - هر یک از مستخدمین و مأمورین دولتی در هر رتبه و مقامی که باشند ، هرگاه برای جلوگیری از اجرای اوامر کتبی دولتی یا اجرای قوانین مملکتی یا اجرای احکام یا اوامر دادگاهها و دادسراها یا هرگونه امری که از مقامات قانونی صادر شده باشد ، برخلاف قانون قدرت رسمی خود را اعمال کند از خدمت دولت منفصل خواهد شد .

ماده ۵۷ - هرگاه مستخدمین و مأمورین غیر قضائی دولت اعم از حکام و نواب حکام و مأمورین انتظامی و غیره در غیر موارد حکمیت دراموری که داخل در صلاحیت محاکم دادگستری است دخالت نمایند و با وجود اعتراض متداعین یا یکی از آنها یا اعتراض مقامات صلاحیتدار از قبیل دادستانها یا روسای محاکم رفع مداخله نمایند از خدمت دولتی منفصل و از ۲ ماه الی ۳ سال محکوم به حبس خواهند شد .

ماده ۵۸ - هرگاه یکی از مستخدمین و مأمورین قضائی یا غیر قضائی دولت برای اینکه متهمی را مجبور به اقرار کند او را اذیت و آزار بدنی کرده یا در این باب امری دهد به حبس از ششماه الی ۳ سال محکوم خواهد شد و اگر متهم به واسطه اذیت و آزار فوت کند ، مرتکب مجازات قاتل و آمر مجازات آمر قتل را خواهد داشت .

ماده ۵۹ - هر مستخدم یا مأمور دولت که محکوم را سخت تر از مجازاتی که مورد حکم است مجازات کند یا امر بآن نماید و یا جزائی دهد که مورد حکم نبوده است ، در صورتی که این عمل موجب قصاص یا دیه باشد عامل یا آمر ، حسب مورد محکوم بآن می شود و الا به حبس از ۶ ماه تا ۳ سال محکوم خواهد شد و اگر اقدام مستخدم مزبور متضمن جرم دیگری نیز باشد ، مجازات همان جرم نیز در باره او مجری خواهد شد .

تبصره - مکره به قتل از این ماده مستثنی است .

ماده ۶۰ - هر یک از مستخدمین و مأمورین قضائی یا غیر قضائی یا هر شخصی که خدمت دولتی به او رجوع شده باشد در غیر از مواقعی که قانون مقرر داشته یا بدون ترتیبات قانونی در منزل کسی بدون اجازه و رضای صاحب منزل داخل شود به حبس از یکماه تا یکسال محکوم خواهد شد . و اگر مرتکب یا باعث وقوع جرم دیگری نیز باشد ، مجازات آنرا نیز خواهد دید .

ماده ۶۱ - هر یک از صاحب منصبان و مستخدمین و مأمورین دولتی که به مناسبت وظیفه و شغل خود به جبر و قهر مال منقول کسی را بخرد یا بدون حق بر آن مسلط شود

بجای

یا مالک را اکره به فروش به کس دیگر کند ، به ۳ ماه تا یک سال حبس و یا تا ۲۴ ضربه شلاق درملاء عام محکوم می گردد و باید آنچه را گرفته عینا و اگر عین آن نباشد مثل یا قیمت آنرا به صاحبش رد کند .

ماده ۶۲ - هرگاه یکی از مستخدمین و مامورین قضائی یا غیرقضائی در ضمن انجام وظایف خود یا به مناسبت آن بدون مجوز قانونی کسی را آزار کند یا امر به آزار کسی بنماید به حسب مورد به قصاص یا دیه یا تا ۲۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد .

ماده ۶۳ - هر یک از مستخدمین و مامورین دولت که در حین انجام مأموریت خود از کسی چیزی از قبیل ماکولات یا سوخت یا علوفه بگیرد بدون اینکه قیمت عادلانه بدهد به شلاق تا ۲۴ ضربه محکوم خواهد شد بعلاوه باید از عهده بقیه قیمت یا اصل عین به صاحب مال برآید .

ماده ۶۴ - هر یک از مستخدمین و مامورین دولتی که مراسلات یا مخابرات یا مکالمات تلفنی اشخاص را در غیر مواردی که قانون اجازه داده مفتوح یا توقیف یا معدوم یا بازرسی یا ضبط و یا استراق سمع نماید یا اینکه بدون اجازه صاحبان آنها مطالب آنها را افشاء کند محکوم به انفصال از شغل خود و شلاق تا ۲۴ ضربه یا حبس از شش ماه تا سه سال خواهد بود .

ماده ۶۵ - هر یک از مستخدمین و مامورین مشاغل رسمی اعم از قضائی و اداری یا شوراها و شهرداریها یا نهادها برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط به تشکیلات قضائی و اداری یا شوراها یا شهرداریها و نهاد می باشد وجه یا مال یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را قبول نماید در حکم مرتشی است خواه انجام یا عدم انجام آن امر مربوط به کار اداری شخص باشد و خواه مربوط به کار اداری یکی از مستخدمین دیگر خواه قبول آن مستقیما بعمل آمده باشد ، یا غیر مستقیم و خواه مأمور رسمی باشد یا غیر رسمی و خواه در انجام یا عدم انجام امری که برای آن چیزی گرفته واقعا موثر بوده یا نبوده و خواه اقدام به انجام و یا عدم انجام امری که وعده داده است کرده یا نکرده باشد علاوه بر تادیبه آنچه گرفته است به انفصال دائم از شغل و به شلاق تا ۲۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۶۶ - هر یک از حکمها و ممیزین و کارشناسان اعم از اینکه به توسط دادگاه معین شده باشند یا به توسط طرفین هرگاه در مقابل اخذ وجه یا مال به مساعدت یکی از طرفین تصمیم رای کنند علاوه بر تادیبه آنچه گرفته است محکوم به حبس از ۶ ماه تا دو سال خواهند بود .

ماده ۶۷ - هر کس برای اقدام به امری یا امتناع از انجام امری که از وظایف اشخاص مذکور در مادتهین ۶۵ و ۶۶ میباشد وجه یا مالی بدهد راسی محسوب و در صورتی که از مستخدمین دولت باشد مجازات مرتشی را خواهد داشت و اگر از مستخدمین دولت نباشد ، به دو ماه الی یکسال حبس محکوم خواهد شد .

ماده ۶۸ - در صورتی که حکام محاکم بواسطه ارتشاء حکم مجازاتی اشد از مجازات مقرر در قانون داده باشند ، علاوه بر مجازات ارتشاء و تادیبه آنچه گرفته و انفصال از شغل

جسارت

حسب مورد به مجازات مقدار زائد محکوم خواهند شد .

ماده ۶۹ - اگر رشوه بصورت وجه نقد نباشد ، بلکه مالی بلاعوض یا به مقدار فاحش ارزانتر از قیمت معمولی یا صورتاً به قیمت معمولی و حقیقتاً به قیمت کمتر فاحشی به مستخدمین دولتی اعم از قضائی و اداری بطور مستقیم یا غیر مستقیم منتقل شود یا برای همان مقاصد مالی به مقدار فاحشی گرانتر از قیمت معمولی و یا صورتاً به قیمت معمولی و حقیقتاً به قیمت گران فاحشی از مستخدمین یا مامورین مستقیماً یا غیر مستقیم خریداری گردد ، مستخدمین و مامورین مزبور مرتشی و طرف معامله نیز راشی محسوب میشود .

ماده ۷۰ - هرکس برای ابطال حق یا احقاق باطل به اشخاص مذکور در مواد ۶۵ و ۶۶ این قانون وجه یا مالی بدهد راشی محسوب میشود و به مجازات حبس از ۶ ماه تا دو سال محکوم خواهد شد .

تبصره - هرگاه ثابت شود که راشی برای حفظ حقوق حقه خود ناچار از دادن وجه یا مالی بوده تعقیب کیفری ندارد و وجه یا مالی که داده به او مسترد می گردد .

ماده ۷۱ - هرکس از مقامات یا مامورین دولتی یا قوای سه گانه یا غیر آنها بدون حکمی از مقامات صلاحیتدار در غیر مواردی که قانون جلب و توقیف اشخاص را تجویز نموده شخصی را توقیف یا حبس کند یا عتفا در محلی مخفی نماید به ۶ ماه تا سه سال حبس و محرومیت از خدمات دولتی محکوم میشود .

کسی که با علم و اطلاع برای ارتکاب جرم مزبور مکانی تهیه کرده و بدین طریق معاونت با مرتکب نموده باشد به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه یا حبس از سه ماه تا یک سال و در هر صورت به محرومیت از خدمات دولتی بمدت ۵ سال محکوم خواهد شد .

اگر مرتکب قبل از آنکه تعقیب شود شخص توقیف شده را رها کند ، در صورتی که شخص مزبور را زیاده از پنج روز توقیف نکرده باشد ، مجازات او حبس از دو ماه تا شش ماه خواهد بود .

اولیای قانونی اطفال از قبیل پدر نسبت به اولاد و ولی نسبت به مجنون از مفاد این ماده مستثنی میباشند مشروط بر اینکه اقدام اولیاء از حد تادیب تجاوز ننماید .

ماده ۷۲ - هرگاه مرتکب جرم مذکور در ماده قبل اسم و عنوان مجعول یا اسم و علامت مامورین دولت یا لباس منتسب به آنها را به تزویر اختیار کرده یا حکم جعلی به مقامات مقتضیه ابراز نموده باشد علاوه بر مجازات ماده قبل به مجازات هر یک از جعل یا تزویر نیز محکوم خواهد شد و اگر توقیف شده را تهدید به قتل نموده یا شکنجه و آزار بدنی وارد آورده باشد ، اگر موجبات قصاص و یا دیه یا ارش فراهم باشد به قصاص و دیه یا ارش و در غیر اینصورت به شلاق تا ۷۴ ضربه نیز محکوم خواهد شد .

بجسای

در امتناع از انجام وظایف قانونی

ماده ۷۳ - هریک از فرماندهان و مسوولان کل و جزء قوای مسلحه مملکتی که پس از تقاضای کتبی قوای کشوری که در حدود قانون است از اجرای ماموریت و وظیفه خود امتناع نماید از یک ماه الی شش ماه محکوم به حبس خواهد گردید و هرگاه از این امتناع خسارتی وارد شود به جبران خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۷۴ - هریک از قضات محاکم یا بازپرسها یا دادستانها و جانشینان آنها که شکایت و تظلمی مطابق شرایط قانونی نزد آنها برده شود و با وجود اینکه رسیدگی به آن از وظایف آنها بوده به هر عذر و بهانه اگرچه به عذر سکوت و یا اجمال یا تناقض قانون امتناع از رسیدگی کند یا رسیدگی یا صدور حکم را برخلاف قانون به تاخیر اندازد یا برخلاف صریح قانون رفتار کند از شغل قضائی منفصل ، بعلاوه به تادیه خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد .

تعدیات مامورین دولتی نسبت به دولت

ماده ۷۵ - هریک از کارمندان و کارکنان ادارات و سازمانها و موسسات و شرکتهای دولتی و یا وابسته به دولت و یا مامورین به خدمات عمومی اعم از رسمی و غیر رسمی و دیوان محاسبات عمومی و موسساتی که به کمک مستمر دولت اداره می شوند ، و دارندگان پایه های قضائی ، وجوه نقدی یا مطالبات یا حوالجات یا سهام و سایر اسناد و اوراق بهادار یا سایر اموال متعلق به هریک از سازمانها و موسسات فوق الذکر یا اشخاصی که بر حسب وظیفه به آنها سپرده شده است به نفع خود یا دیگری برداشت یا تصاحب کرده بعنوان مختلس علاوه بر مجازات مقرر اداری و رد وجه یا مال مورد اختلاس به حبس از ۶ ماه تا ۵ سال محکوم میشود .

تبصره - کارمندان و کارکنان قوای مقننه و قضائیه نیز مشمول این ماده خواهند بود .
ماده ۷۶ - هریک از اشخاص مذکور در ماده قبل وجوه یا اموال مندرج در آن ماده یا مالی را که بر حسب وظیفه ذراختیار دارد مورد استفاده غیر مجاز قرار دهد بدون آنکه قصد تملک آنرا بنفع خود یا دیگری داشته باشد ، متصرف غیرقانونی محسوب و علاوه بر جبران خسارات وارده و پرداخت اجرت المثل به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می شود و همچنین است در صورتی که بعلت اهمال یا تفریط موجب تضییع اموال و وجوه دولتی گردد و یا آنرا به مصارفی برساند که در قانون اعتباری برای آن منظور نشده یا در غیر مورد معین یا زائد بر اعتبار مصرف نموده باشد .

ماده ۷۷ - هر شخصی عهده دار انجام معامله یا ساختن چیزی یا نظارت در ساختن

مستثنی

یا امر به ساختن آن برای هریک از ادارات و سازمانها و موسسات مذکور در ماده ۸۵ بوده، بواسطه تدلیس در معامله از جهت تعیین مقدار یا صفت یا قیمت بیش از حد متعارف مورد معامله یا تقلب در ساختن آن چیز نفعی برای خود یا دیگری تحصیل کند که موجب ضرر و زیان آن ادارات یا سازمان یا موسسه باشد به جبران خسارات وارده و حبس از شش ماه تا ۵ سال محکوم خواهد شد .

ماده ۷۸ - هریک از مستخدمین و مامورین دولتی که مامور اخذ مالی به نفع دولت است، برخلاف قانون یا زیاده بر مقررات قانون وجه یا مالی اخذ کند یا امر به اخذ آن نماید، به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه و تادیبه و جوهی که بدون حق گرفته است، محکوم خواهد شد . مجازات مذکور در این ماده در مورد اشخاصی نیز که مامور به اخذ مال به نفع شهرداری می باشند، مجری خواهد شد .

ماده ۷۹ - هریک از مستخدمین و مامورین دولتی که بر حسب ماموریت خود اشخاصی را اجیر یا استخدام کرده یا مباشرت حمل و نقل اشیائی را نموده و تمام یا قسمتی اجرت اشخاص یا اجرت حمل و نقل را که به توسط آنها بعمل آمده به حساب دولت آورده ولی نپرداخته به انفصال از خدمت از یکماه تا سه سال محکوم میشود . و همین مجازات مقرر است درباره مستخدمینی که اشخاص را بدون اجرت سخره و بیگار گرفته و اجرت آنها را خود برداشته و با دولت محسوب نماید و در هر صورت باید رد اجرت نماید .

ماده ۸۰ - هریک از مستخدمین و مامورین دولتی که بر حسب ماموریت خود حق داشته است اشخاصی را استخدام و اجیر کند و بیش از عده ای که اجیر یا استخدام کرده است پای دولت محسوب نماید یا خدمه شخصی خود را جزو خدمه دولت محسوب نموده و حقوق آنها به حساب دولت منظور بدارد به انفصال از خدمت از یکسال تا ۵ سال و به شلاق تا ۷۴ ضربه و تادیبه مبلغی که به ترتیب فوق پای دولت محسوب داشته است محکوم خواهد گردید .

ماده ۸۱ - هریک از مستخدمین و مامورین دولتی که بالمباشره یا به توسط وسائط در معاملات و مزایده ها و مناقصه ها و تشخیصات و امتیازات دولتی و مانند آنها که در تحت مدیریت یا نظارت او بعمل آمده نفعی برای خود منظور دارد یا بدون ماموریت از طرف دولت بر عهده دولت چیزی بخرد یا بسازد یا در موقع پرداخت وجوهی که بر حسب وظیفه بعهد او بوده یا تفریح حسابی که باید بعمل آورد برای خود نفعی منظور دارد، علاوه بر انفصال ابد از خدمت دولت محکوم به تادیبه انتفاعی که منظور داشته است، خواهد شد .

ماده ۸۲ - هریک از مستخدمین دولت اعم از قضات و غیره نوشتجات و اوراق و اسنادی را که بر حسب وظیفه نزد آنها ودیعه گذاشته یا برای انجام وظایفشان به آنها داده شده معدوم یا مخفی نمایند یا به کسی بدهند که قانوناً از دادن به آن کس ممنوع

بجای

میباشند علاوه بر انفضال از خدمت دولت و جبران خسارات وارده محکوم به شلاق تا ۷۴ ضربه خواهد شد .

ماده ۸۳ - هر یک از مامورین ادارات و محاکم دادگستری که از روی غرض و به خلاف حق درباره یکی از طرفین اظهار نظری اقدام کرده باشد در حکم مامورینی خواهند بود که خیانت در وظایف خود نموده باشند و محکوم به انفضال از خدمت دولت از یک الی سه سال و جبران خسارات وارده خواهد بود و در صورت تکرار محکوم به انفضال دائمی خواهد بود .

جرائم نسبت به مامورین دولت

در تهمد نسبت به مامورین دولت

ماده ۸۴ - هرگونه حمله یا مقاومتی که با اقدام عملی بطور تجری نسبت به مامورین دولت در حین انجام وظیفه آنها بعمل آید تهمد محسوب میشود و مجازات آن از قرار ذیل است .
هرگاه متهم در حین اقدام دست به اسلحه کند به حبس از ششماه الی ۳ سال و در غیر این صورت به حبس از ۳ ماه تا یکسال محکوم خواهد شد .
ماده ۸۵ - اگر متهم در موقع تهمد مرتکب جرم دیگری هم بشود به مجازات هر دو جرم محکوم میشود .

در هتک حرمت اشخاص

ماده ۸۶ - توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیکه موجب مجازات تا ۳۰ ضربه شلاق خواهد بود .
ماده ۸۷ - هر کس با توجه به سمت به رئیس جمهور یا نخست وزیر یا وزراء یا یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا اعضای شورای نگهبان یا اعضای دیوان محاسبات یا مسوولین قضائی یا اجرائی در حال انجام وظیفه یا به سبب آن توهین کند ، تا ۷۴ ضربه شلاق تعزیر خواهد شد .
تبصره - در صورتی که توهین بصورت ضرب یا منتهی به جرح یا نقص باشد ، علاوه بر مجازات این ماده به مجازات خود آن عمل نیز محکوم خواهد شد .

در اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرائم

ماده ۸۸ - هرگاه دو نفر یا بیشتر اجتماع و تبانی نمایند که جرائمی بر ضد امنیت

جنینی

خارجی یا داخلی مملکت یا برضد اساس حکومت جمهوری اسلامی، یا برضد اعراض و نفوس یا اموال مردم مرتکب شوند یا تباہی برای تهیه وسائل ارتکاب آن نمایند، ارتکاب اعمال فوق اگر در حد صدق عنوان محاربه و افساد نباشد، به ۶ ماه تا ۳ سال حبس و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهند شد.

در جرائم علیه اشخاص و اطفال

ماده ۸۹- هرکس به قصد اخفاء یا امحاء آثار یا مدارک جرم از ذی حق اقدامی کند به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد.

ماده ۹۰- هرکس زن حامله را دلالت با استعمال ادویه یا وسائل دیگری که موجب سقط حمل میگردد بنماید به ۳ الی ۶ ماه حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۹۱- اگر زن حامله برای سقط جنین به طبیب و یا قابله مراجعه کند و طبیب هم عالماً عامداً مباشرت با سقط جنین بنماید، دیه جنین بعهدہ اوست و اگر روح در جنین دمیده شده باشد، باید قصاص شود و اگر او را به وسائل اسقاط جنین راهنمایی کند به ۶ ماه تا ۳ سال حبس محکوم می شود.

ماده ۹۲- قتل و جرح و ضرب هرگاه در مقام دفاع از نفس یا عرض یا مال خود مرتکب یا شخصی دیگری واقع شود با رعایت مواد ذیل مرتکب مجازات نمیشود مشروط بر اینکه دفاع متناسب با خطری باشد که مرتکب را تهدید میکرد است.

تبصره- در مورد دفاع از مال غیر استمداد صاحب مال شرط است.

ماده ۹۳- در مورد هر فعلی که مطابق این قانون جرم بر نفس یا عرض محسوب میشود ولو اینکه از مأمورین دولتی صادر گردد استعمال هرگونه مقاومت و قوه برای دفاع از نفس یا عرض جایز خواهد بود. و برای دفاع از مال جایز است استعمال قوه لازمه برای رد هر فعلی که بموجب مواد مربوط به سرقت جرم محسوب شده است.

ماده ۹۴- دفاع در مواقعی صادق است که

۱- خوف برای نفس یا عرض یا مال مستند به قرائن معقول باشد.

۲- دفاع متناسب با حمله باشد.

۳- توسل به قوای دولتی و هرگونه وسیله آسانتری برای نجات میسر نباشد.

ماده ۹۵- مقاومت در مقابل قوای شهربانی و ژاندارمری و دیگر ضابطین دادگستری در موقعیکه مشغول انجام وظیفه خود باشند دفاع محسوب نمی شود ولی هرگاه اشخاص مزبور از حدود وظیفه خود خارج شوند و بر حسب ادله و قرائن موجود خوف آن باشد که عملیات آنها موجب قتل یا جرح یا تعرض بعرض گردد در اینصورت دفاع در مقابل آنها نیز جایز است.

بجسالی

ماده ۹۶ - در موارد ذیل قتل عمدی بشرط آنکه دفاع متوقف به قتل باشد، مجازات نخواهد داشت .

- ۱ - دفاع از قتل یا جرح شدید و ضرب و آزار شدید .
 - ۲ - دفاع درمقابل کسی که درصدد هتک عرض و ناموس دیگری به اکراه و عنف برآید .
 - ۳ - دفاع درمقابل کسی که درصدد سرقت و ربودن انسان یا مال او برآید .
- ماده ۹۷ - هرکس طفلی را که تازه متولد شده است بدزدد یا مخفی کند یا او را بجای طفل دیگری معلق به زن دیگر غیر از مادر طفل قلم دهد به ۶ ماه الی ۳ سال حبس محکوم خواهد شد . و اگر مسلم شود که طفل مزبور مرده بوده ، مجازات مقصر تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود .

ماده ۹۸ - اگر کسی از دادن طفلی که به او سپرده شده در موقع مطالبه اشخاصی که قانوناً حق مطالبه دارند امتناع کند به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۹۹ - هرکس شخصاً یا بتوسط دیگری طفل یا غیر طفلی را که عاجز بوده و قادر به محافظت خود نمی باشد در جائی که خالی از سکنه است رها کند ، به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد . و هرگاه به اشخاص مذکور صدمه و آسیبی وارد آید ، یا فوت شود ، رهاکننده حسب مورد به قصاص یا دیه یا ارش طبق ماده (۲۱۰) دیات محکوم خواهد شد .

ماده ۱۰۰ - هرکس بدون مجوز مشروع نبش قبر نماید به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشود و هرگاه جرائمی نیز با نبش قبر مرتکب شده باشد به مجازات آنها هم محکوم خواهد شد .

جرائم برضد عفت و اخلاق عمومی و تکالیف خانوادگی

ماده ۱۰۱ - هرگاه مرد و زنی که بین آنها علقه زوجیت نباشد ، مرتکب عمل منافی عفت غیر از زنا از قبیل تقبیل یا مضاجعه شوند ، به شلاق تا نود و نه ضربه محکوم خواهند شد و اگر عمل با عنف و اکراه باشد ، فقط اکراه کننده تعزیر میشود .

ماده ۱۰۲ - هرکس علناً در انظار و اماکن عمومی و معابر تظاهر به عمل حرامی نماید علاوه بر کیفر عمل تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم میگردد و در صورتی که مرتکب عملی شود که نفس عمل دارای کیفر نمیباشد ولی عفت عمومی را جریحه دار نماید ، فقط تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می گردد .

تبصره - زنانی که بدون حجاب شرعی در معابر و انظار عمومی ظاهر شوند ، به تعزیر تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهند شد .

ماده ۱۰۳ - افراد زیر به حبس از یکسال تا ده سال و شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشوند .

- ۱ - کسی که مرکز فساد یا فحشاء دائریا اداره کند که مردم را به فساد و یا فحشاء بکشاند .

مبتدیان

۲- کسی که مردم را به فساد یا فحشاء تشویق نموده یا موجبات آنرا فراهم نماید .
تبصره - در صورتیکه عمل فوق سببیت از برای فساد عفت عامه داشته باشد و با علم به سببیت آن مرتکب شود مجازات مفسد فی الارض خواهد داشت .

ماده ۱۰۴- اشخاص ذیل به حبس از یکماه تا یکسال محکوم خواهند شد .

۱- هرکس نوشته و یا طرح یا گراور یا نقاشی یا تصاویر یا مطبوعات یا اعلانات یا علائم یا فیلم یا نوار سینما و یا بطور کلی هر شیئی دیگر را که عفت و اخلاق عمومی را جریحه دار نماید برای تجارت یا توزیع و یا به نمایش و معرض انظار عمومی گذاردن بسازد یا نگاهدارد .

۲- هرکس اشیاء مذکور فوق را شخصا یا بوسیله دیگری وارد یا صادر کند و یا به نحوی از انحاء متصدی یا واسطه تجارت یا هر قسم معامله دیگر شود یا از کرایه دادن آنها تحصیل مال نماید .

۳- هرکس اشیاء فوق را به نحوی از انحاء منتشر نماید و یا آنها را به معرض انظار عمومی بگذارد .

۴- هرکس برای تشویق به معامله اشیاء مذکور در فوق و یا ترویج آن اشیاء بنحوی از انحاء اعلان یا اعلام نماید که فلان شخص فاعل یکی از اعمال ممنوعه فوق میباشد و همچنین هرکس اعلان یا اعلام نماید که چگونه یا بوسیله چه اشخاص یکی از اشیاء مذکور در فوق را میتوان مستقیما یا بطور غیر مستقیم بدست آورد .

تبصره - مفاد این ماده شامل اشیائی نخواهد بود که جنبه علمی داشته و برای مقاصد علمی و یا هر مصلحت حلال عقلائی دیگر تهیه یا خرید و فروش یا به نمایش گذاشته شده باشد .

ماده ۱۰۵- هرکس با داشتن استطاعت مالی نفقه زن خود را در صورت تمکین ندهد و یا از تادیه نفقه سایر اشخاص واجب النفقه امتناع نماید، دادگاه میتواند او را به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم نماید .

در قسم دروغ و افشاء سر

ماده ۱۰۶- اطبا و جراحان و قابلها و دارو فروشان و کلیه کسانی که به مناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار میشوند هرگاه در غیر از مواردیکه بر حسب قانون ملزم میباشند، اسرار مردم را افشاء کنند به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشوند .

ماده ۱۰۷- هرکس در مورد دعوی حقوقی قسم متوجه اوشده باشد و سوگند دروغ یاد نماید به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۱۰۸- هرگاه سرقت جامع شرایط حد نباشد سارق به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می شود .

بیمبانی

ماده ۱۰۹- مجازات شروع بسرقت تعزیر تا ۷۴ ضربه شلاق است .
ماده ۱۱۰- هرکس با علم و اطلاع یا با وجود قرائن اطمینان آوریه اینکه شیئی در نتیجه ارتکاب سرقت بدست آمده آنرا بنحوی از انحاء تحصیل یا مخفی یا قبول نموده یا مورد معامله قرار دهد به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .
در صورتیکه متهم معامله اموال مسروقه را حرفه خود قرار داده یا با داشتن شغل دیگری باین کار نیز اشتغال داشته باشد دادگاه او را به یک تا سه سال حبس محکوم مینماید .
ماده ۱۱۱- مجازات مداخله در اشیائی که قانونا توقیف شده است بدون اجازه از طرف مقام صلاحیندار ولو مداخله کننده مالک آن اشیاء باشد شلاق تا ۷۴ ضربه می باشد .

در تهدید و اکراه

ماده ۱۱۲- هرکس دیگری را به جبر و قهرو یا به اکراه و تهدید ملزم نماید باینکه نوشته یا سندی بدهد یا نوشته یا سندی را امضاء یا مهر کند و یا سند یا نوشته ای را که مال خود اوست یا سپرده باوست به وی بدهد به حبس از ۲ ماه تا ۲ سال محکوم خواهد شد .
ماده ۱۱۳- هرگاه کسی دیگری را به هر نحوه تهدید به قتل یا ضررهای نفسی یا شرفی و آبرویی یا به افشاء سری نسبت به خود یا بستگان او نماید ، اعم از آنکه به این واسطه تقاضای وجه یا مال یا تقاضای انجام امر یا ترک فعلی را نموده باشد ، یا ننموده باشد ، به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه یا زندان از ۲ ماه تا دو سال محکوم خواهد شد .

در ورشکستگی و کلاهبرداری

ماده ۱۱۴- کسانی که بعنوان ورشکستگی به تقلب محکوم می شوند همچنین کسانی که همدست آنها محسوبند ، مجازات آنها حبس از ۳ تا ۵ سال است .
ماده ۱۱۵- مجازات ورشکسته به تقصیر از سه ماه تا دو سال حبس یا تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود .

ماده ۱۱۶- هرکس از راه حیل و تقلب مردم را بوجود شرکتها یا تجارتخانهها یا کارخانهها یا موسسات موهوم یا به داشتن اختیارات واهی متروور کند یا بامور غیر واقع امیدوار نماید یا از حوادث و پیش آمدهائی غیر واقع بترساند و یا اسم یا عنوان یا سمت مجعول اختیار کند و به یکی از وسائل مذکور یا وسائل تقلبی دیگر وجوه یا اموال یا اسناد یا حوالجات یا قبوض یا مفاصا حساب و امثال آنها را تحصیل کرده از این راه مال دیگری را ببرد کلاهبردار محسوب و به حبس از شش ماه تا سه سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم میشود .

بجسای

در صورتیکه مرتکب عنوان یا سمت معمول ماموریت از طرف سازمانها و موسسات دولتی یا وابسته به دولت یا شهرداریها یا نهادهای انقلاب اتخاذ کرده یا اینکه جرم با استفاده از تبلیغ عامه از طریق وسائل ارتباط جمعی از قبیل رادیو و تلویزیون، روزنامه و مجله یا نطق در مجامع یا انتشار آگهی چاپی یا خطی صورت گرفته باشد به حبس از یک تا ۵ سال و بعلاوه تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد .

تبصره - مجازات شروع به کلاهبرداری تا ۷۴ ضربه شلاق است .

خیانت در امانت

ماده ۱۱۷ - هرکس از ضعف نفس یا هوی و هوس و یا حوائج شخص غیر رشیدی استفاده کرده بر ضرر او نوشته یا سندی از قبیل قبض و حواله و برات و فته طلب و چک و مفاصحا حساب و نوشته امانت یا قبض اشیاء منقوله و اجناس تجارته و غیره و هر چیز که موجب التزامی شود از او بگیرد به هر نحو و به هر طریق که این کار را کرده باشد به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۱۱۸ - هرکس از سفیدمهری که با و سپرده شده سوء استفاده کرده و از روی تقلب انتقال یا برائت دهد یا چیز دیگری که موجب خسارت صاحب امضاء یا مهر شود روی آن بنویسد محکوم به شلاق تا ۷۴ ضربه خواهد شد و اگر سفیدمهر بها و سپرده نشده و خود او بدست آورده باشد در حکم جاعل بوده و مجازات آنرا خواهد داشت .

ماده ۱۱۹ - هرگاه اموال و اسباب یا نفوذ یا اجناس و ابنیه یا نوشتجاتی از قبیل سفته و چک و قبض و غیره بعنوان اجازه یا امانت یا رهن و یا آنکه برای وکالت یا هر کار با اجرت یا بی اجرت به کسی داده شده و بنا بر این بوده که اشیاء مذکور مسترد شود یا به مصرف معینی برسد و شخصی که آن اشیاء نزد او بوده آنها را به ضرر مالکین یا متصرفین آنها تصاحب یا تلف یا مفقود یا استعمال نماید به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

دسیسه و تقلب در کسب و تجارت

ماده ۱۲۰ - کسی که به واسطه اشاعه مجعولات یا اعلانات بی اصل و یا خریدن اجناس گرانتر از نرخ معین نزد فروشندگان یا بواسطه مواضع و اتفاق بین مالکین یا فروشندگان قیمت اجناس و امتعه یا بروات و سهام و امثال آنرا زیاده بر نرخ عادله ترقی یا تنزل دهد به حبس از ۳ ماه تا یکسال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد .

ماده ۱۲۱ - هرکس جنسی را بجای جنس دیگر قلمداد کند، یا کم بفروشد و بطور کلی هرکس مشتری را از حیث کمیت یا کیفیت مبیع فریب دهد به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

مجازات

این مجازات در باره کسانی که اشیاء نوساخته را بجای اشیاء عتیقه قلمداد و مشتری را فریب دهند نیز مقرر است .

ماده ۱۲۲ - هر کس علامت تجاری ثبت شده در ایران را عالماً جعل کند یا با علم به مجعول بودن استعمال نماید یا در روی اوراق و اعلانات یا روی محصولات قرار دهد یا با علم به مجعول بودن به معرض فروش گذاشته یا به فروش برساند یا با الحاق یا کسریا تغییر قسمتی از خصوصیات آن تقلید کند به نحوی که موجب فریب مشتری شود ، به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۱۲۳ - هر کس محصولی را که دارای علامت مجعول یا تقلیدی بوده و یا دارای علامتی است که من غیر حق استعمال شده است از ایران صادر و یا به مملکت وارد کند ، به حبس از ۳ ماه تا ۲ سال محکوم میشود .

ماده ۱۲۴ - اشخاص ذیل به حبس تا شش ماه محکوم خواهند شد .

۱- کسانی که علامت تجاری اجباری را در روی محصولی که اجباراً باید دارای آن علامت باشد استعمال نکنند .

۲- کسانی که عالماً محصولی را به معرض فروش گذاشته یا بفروشند که دارای علامتی نباشد که برای آن محصول اجباری است .

ماده ۱۲۵ - هر کس نظریه مقام فنی یا به مقام امانت داری خود از اسرار راجعه به اختراع یا طرز اجرای اختراعی مطلع شده و آنرا به نحوی که مضر به مصالح عمومی باشد ، افشاء یا به طریق دیگری سوء استفاده نماید به حبس از یکسال تا ۳ سال محکوم خواهد شد .

در حرق و تخریب و اتلاف اموال و حیوانات

ماده ۱۲۶ - هر کس عمداً عمارت یا بنای کارگاه و کارخانه یا انبار و بطور کلی هر محل مسکونی یا غیر مسکونی یا خرمن یا هر نوع محصول زراعی یا اشجار یا مزارع یا باغهای متعلق به غیر را آتش بزند ، به یک تا سه سال حبس محکوم میشود . مجازات تخریب اشیاء فوق شش ماه تا دو سال حبس خواهد بود . هرگاه جرائم مذکور در این ماده بوسیله بمب یا مواد محترقه واقع شده باشد ، جزای آن حبس از ۲ تا پنج سال است .

تبصره - اعمال فوق در صورتی که به قصد مقابله با حکومت اسلامی و از مصادیق محاربه و افساد فی الارض باشد ، مجازات محارب را خواهد داشت .

ماده ۱۲۷ - هر کس تیر یا چوبهائی که برای بنا یا سوزاندن مهیا شده است ، آتش بزند به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشود .

ماده ۱۲۸ - در تمام موارد مذکور در فوق هرگاه حریق اسباب صدمه و جراحت یا نقص عضو یا هلاک نفس شود ، مرتکب بر اساس موازین شرعی به پرداخت دیه محکوم میشود و در صورت قاصد و عامد بودن به مجازات جنایات عمدی محکوم میشود .

بجایی

ماده ۱۲۹- هرکس وسائل و ادوات و ابزار زراعتی یا زاغه چهارپایان یا کلبه دهقانی را خراب یا ضایع کند یا بشکند یا عمداً و بدون ضرورت چهارپایان و حیوانات اهلی یا ماهی‌های موجود در انهار یا حوضها یا استخرها یا اماکن مشابه دیگر را که متعلق به دیگری است مسموم کند یا یکی از حیوانات اهلی حلال گوشت دیگری را در غیر موارد مذکور عمداً بکشد یا سم بدهد یا ناقص کند، علاوه بر پرداخت خسارات وارده به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۰- هرکس عالماً، دقاً و قبالات و سایر اسناد دولتی را بسوزاند یا به هر نحو دیگری تلف کند به حبس از ششماه تا سه سال و تادیه خسارات وارده محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۱- هرکس عالماً، هر نوع اسناد یا اوراق تجارتي و غیر تجارتي را که اتلاف آنها موجب ضرر غیر است بسوزاند یا بهر نحو دیگری تلف کند به حبس از یکماه تا دو سال و به تادیه خسارات وارده محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۲- هر نوع نهب و غارت و اتلاف اموال واجناس و امتعه یا محصولات که از طرف جماعتی بیش از ۳ نفر بنحو قهر و غلبه واقع شود جزای آن حبس از دو تا چهار سال است.

ماده ۱۳۳- هرکس حاصل دیگری را بچراند یا تا کستان یا باغ میوه یا نخلستان کسی را خراب کند یا حاصل دیگری را قطع و درو کند یا بواسطه سرقت یا قطع آبی که متعلق به آنست یا با اقدامات و وسائل دیگر خشک کند یا باعث تضییع آن بشود یا آسیاب دیگری را از استفاده بیندازد علاوه بر تادیه خسارات وارده به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشوند.

ماده ۱۳۴- هرکس بدون مجوز قانونی بوسیلهٔ صحنه سازی از قبیل بی‌کشی، دیوارکشی، تغییر حد فاصل و امحاء مرز، کرت بندی، نهرکشی، حفرچاه، غرس اشجار و زراعت و امثال آن به تهیه آثار تصرف در اراضی مزروعی اعم از کشت شده یا در آیش زراعی، جنگلها و مراتع ملی شده، باغها و قلمستانها، منابع آب، تاسیسات کشاورزی و دامداری و دامپروری و کشت و صنعتی و اراضی موات و بایر و سایر اراضی و املاک متعلق به دولت و سایر شرکتها و وابسته به دولت یا شهرداریها یا اوقاف یا اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور تصرف و یا ذیحق معرفی کردن خود یا دیگری، مبادرت نموده یا اقدام به هرگونه تجاوز و تصرف عدوانی یا ایجاد مزاحمت یا ممانعت از حق نماید به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشود. دادگاه موظف است حسب مورد رفع تصرف عدوانی یا رفع مزاحمت یا ممانعت از حق نماید.

تبصره- رسیدگی به جرائم فوق الذکر در دادسرا خارج از نوبت به عمل می‌آید و دادستان یا جانشین او با تنظیم صورت مجلس دستور متوقف ماندن عملیات متجاوز را تا صدور حکم قطعی خواهند داد.

ماده ۱۳۵- هرکس به قهر و غلبه داخل ملکی شود که در تصرف دیگری است اعم

جنسی

از آنکه محصور باشد، یا نباشد یا در ابتدای ورود به قهر و غلبه نبوده ولی بعد از اخطار متصرف به قهر و غلبه مانده باشد، علاوه بر رفع تجاوز به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشود.

ماده ۱۳۶ - اگر کسی بموجب حکم قطعی محکوم به خلع بد از مال غیر منقولی و یا محکوم به رفع مزاحمت شده باشد، بعد از اجرای حکم مجدداً مورد حکم را عدواناً تصرف یا مزاحمت نماید علاوه بر رفع تجاوز به حبس از یک تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۷ - هرکس در منزل یا مسکن دیگری به عنف یا تهدید وارد شود به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۸ - هرگاه کسی ملک دیگری را به قهر و عدوان تصرف کند به حبس از یک سال الی سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۹ - در کلیه مواردی که محکوم علیه علاوه بر محکومیت کیفری، محکوم به رد عین مال یا قیمت یا مثل آن شده باشد، ملزم به رد عین یا مثل یا قیمت محکوم به، به محکوم له خواهد بود و در صورت امتناع محکوم علیه از اجرای حکم دادگاه میتواند با فروش اموال محکوم علیه حکم را اجراء یا تا استیفای حقوق محکوم له محکوم علیه را در حبس نگهدارد.

تبصره - چنانچه محکوم علیه نسبت به محکومیت مالی مدعی اعسار شود، بدرخواست محکوم له تا احراز اعسار در حبس باقی خواهد ماند.

در افترا و توهین و هتک حرمت

ماده ۱۴۰ - هرکس بوسیله اوراق چاپی یا خطی یا انتشار آنها یا بوسیله درج در روزنامه و جرائد یا نطق در مجامع به کسی امری را صریحاً نسبت دهد، که مطابق قانون آن امر مجرم محسوب میشود، نسبت دهنده مفتری خواهد بود مشروط بر اینکه نتواند صحت آن اسناد را ثابت نماید. مجازات مفتری جز در مواردی که حد تعیین شده تا ۷۴ ضربه شلاق است.

ماده ۱۴۱ - هرکس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی بوسیله نامه یا شکوائیه مراسلات یا عرایض یا گزارش یا توزیع هرگونه اوراق چاپی یا خطی با امضاء یا بدون امضاء اکاذیبی را اظهار نماید یا اعمالی را برخلاف حقیقت راساً یا به عنوان نقل قول به شخص حقیقی یا حقوقی یا مقامات رسمی تصریحاً یا تلویحاً نسبت دهد اعم از اینکه از طریق مزبور به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا نه به حبس از یک ماه تا دو سال یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴۲ - اگر کسی عالماً عامداً به قصد متهم نمودن غیر، آلات و ادوات جرم و یا اشیاء حاصله از آن و یا اشیائی را که یافت شدن آن در تصرف یک نفر موجب اتهام او می‌گردد بدون اطلاع آن شخص در منزل یا محل کسب و یا جیب و یا اشیائی که متعلق به

بیتجاری

اوست بگذارد یا مخفی کند و در اثر این عمل شخص مزبور تعقیب گردد. پس از ثبوت برائت آن شخص، مرتکب به حبس از ششماه تا سه سال محکوم میشود.

تبصره - در دو ماده فوق در صورتی که شخص مقام رسمی داشته و در حدود صلاحیت خود، مرتکب شده باشد، علاوه بر مجازات مقرر به انفصال از ششماه تا دو سال از شغل خود نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴۳ - هر کس نظماً یا نشراً کسی را هجو کند و آنرا منتشر نماید به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشود.

تجاوزه استعمال مشروبات الکلی و قمار بازی

ماده ۱۴۴ - هر فرد مسلمان که متجاهراً و بتحوعلن در اماکن و معابر و مجامع عمومی مشروبات الکلی استعمال نماید علاوه بر اجرای حد شرعی شرب خمر به سه ماه تا شش ماه حبس نیز محکوم میشود.

ماده ۱۴۵ - هر کس مشروبات الکلی بسازد یا از خارج کشور وارد کند یا در داخل تهیه کند یا بخرد یا بفروشد یا در معرض فروش قرار دهد، یا حمل کند به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴۶ - هر کس قمارخانه دائر کرده و مردم را برای قمار به آن جادعوت کند یا راه دهد یا آلات و وسائل مربوط به قمار بازی را بسازد یا وارد کند یا خرید و فروش نماید به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد و تمام نقود و اسباب متعلقه به قمار که در آنجا باشد برابر موازین شرعی حسب الموردمعدوم یا به مالک مسترد میشود و اگر صاحب آن مجهول باشد، با نظر حاکم صدقه داده میشود. مجازات اشخاصی که علناً مشغول به قمار میشوند از یازده روز تا شش ماه حبس و پولهایی که مرتکبین از این راه بدست آورده اند، به نفع خزانه دولت ضبط میشود.

ماده ۱۴۷ - اشخاصی که در قمارخانه‌ها یا اماکن عمومی معد برای صرف مشروبات الکلی قبول خدمت کنند یا به نحوی از انحاء به دایرکننده این قبیل اماکن کمک نمایند یا شریک شوند، به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم میشوند.

ماده ۱۴۸ - هرگاه معلوم شود یکی از ضابطین دادگستری و سایر مأمورین صلاحیت دار از وجود اماکن نامبرده یا اشخاص مذکور در ماده ۱۴۷ مطلع بوده و مراتب را به دادسرا اطلاع ندهند، یا برخلاف واقع گزارش نماید، به انفصال از خدمت بمدت ۳ ماه تا یکسال محکوم می شوند.

جرائم ناشی از تخلفات رانندگی

ماده ۱۴۹ - هرگاه قتل غیر عمدی بواسطه بی احتیاطی یا عدم مهارت راننده (اعم

بجسالی

از وسایط نقلیه زمینی یا آبی) و یا متصدی وسیله موتوری یا عدم رعایت نظامات دولتی واقع شود، مرتکب از سه ماه تا دو سال حبس و نیز به تادیه دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم میشود.

ماده ۱۵۰ - هرگاه راننده یا متصدی وسیله موتوری بواسطه بی احتیاطی و یا عدم مهارت یا عدم رعایت نظامات دولتی موجب صدمه بدنی شود که مدت معالجه آن کمتر از دو ماه و یا دو ماه بطول انجامد و یا موجب سلب قدرت کار از مصدوم در مدت دو ماه یا کمتر از آن گردد، به حبس از دو ماه تا شش ماه و نیز در صورت مطالبه دیه از ناحیه مصدوم به تادیه دیه محکوم و در صورت گذشت مصدوم تعقیب مجرم با اجرای حکم موقوف می گردد.

ماده ۱۵۱ - هرگاه راننده یا متصدی وسایل موتوری بواسطه بی احتیاطی یا عدم رعایت نظامات دولتی و یا عدم مهارت موجب صدمه بدنی شود که معالجه آن بیش از دو ماه بطول انجامد و یا موجب سلب قدرت کار از مصدوم زائد بر دو ماه بشود و یا باعث ضعف دائم یکی از حواس ظاهری یا یکی از اعضاء بدن بشود و یا باعث از بین رفتن قسمتی از عضو مصدوم گردد، بدون آنکه عضو از کار بیفتد و یا باعث وضع حمل زن قبل از موعد طبیعی شود، مرتکب به حبس از سه ماه الی یک سال و نیز در صورت مطالبه دیه از طرف مصدوم به پرداخت دیه محکوم و با گذشت مصدوم تعقیب مجرم با اجرای حکم موقوف می گردد.

ماده ۱۵۲ - هرگاه صدمه بدنی غیر عمدی که به جهات مندرج در ماده قبل واقع شود، موجب مرض جسمی یا دماغی که غیر قابل علاج باشد و یا از بین رفتن یکی از حواس ظاهر و یا نقصان یا از کار افتادن عضوی از اعضاء بدن که یکی از وظایف ضروری زندگی انسان را انجام میدهد و یا از بین رفتن قوه تناسلی یا نقصان دائم در نطق یا تغییر شکل دائمی عضو یا صورت شخص یا سقط جنین شود، مرتکب به حبس از شش ماه تا ۲ سال و نیز در صورت مطالبه دیه از ناحیه مصدوم به پرداخت دیه محکوم میشود.

ماده ۱۵۳ - در مورد مواد ۱۴۹ و ۱۵۰ و ۱۵۱ و ۱۵۲ هرگاه راننده یا متصدی وسایل موتوری در موقع وقوع جرم مست بوده و یا پروانه نداشته و یا زیادتر از سرعت مقرر حرکت نمیکرد و یا آنکه دستگاه موتوری را با وجود نقص و عیب میکانیکی به کار انداخته باشد، به بیش از نصف حداکثر مجازات مذکور در مواد فوق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۵۴ - دادگاه در مورد مواد قبل بنا به تقاضای مدعی خصوصی نسبت به جبران خسارات مادی ضمان آور وارده بر متضرر از جرم رسیدگی نموده و حکم می دهد.

تبصره - دادستان مکلف است به هر وسیله که مقتضی بداند تا قبل از جلسه اول به شاکی اطلاع دهد که اگر راجع به ضرر و زیان خود تقاضائی دارد، دادخواست خود را با دلائل به دادگاهی که به امر کیفری رسیدگی می نماید، تقدیم کند و دادگاه این دادخواست را در طول مدت دادرسی تا قبل از صدور حکم خواهد پذیرفت ولی اگر دادخواست تاختم

بجای

رسیدگی داده نشده و دادگاه از رسیدگی به امر کیفری فراغت یافته باشد ، به تقاضای دادستان میتواند حکم دعوای عمومی را قبلاً صادر نماید و راجع به دعوای ضرر و زیان پس از تکمیل رسیدگی حکم دهد .

ماده ۱۵۵ - در کلیه موارد مذکور در این قانون هرگاه مصدوم احتیاج به کمک فوری داشته و راننده با وجود امکان رساندن مصدوم به مراکز درمانی یا استمداد از مامورین انتظامی از این کار خودداری کند و یا بمنظور فرار از تعقیب محل حادثه را ترک و مصدوم را رها کند بر حسب نتیجه حاصل از صدمه وارده حسب مورد بیش از نصف حداکثر مجازاتهای مقرر در مواد ۱۴۹ الی ۱۵۲ این قانون محکوم خواهد شد .

هرگاه موضوع اتهام با مواد ۱۵۰ و ۱۵۱ این قانون منطبق باشد ، با گذشت شاکه تعقیب یا اجرای حکم موقوف می گردد . راننده در صورتی می تواند برای انجام تکلیف مذکور در این ماده وسیله نقلیه را از صحنه حادثه حرکت دهد که برای کمک رساندن به مصدوم توسط به طریق دیگر ممکن نباشد . در تمام موارد مذکور در این قانون هرگاه راننده مصدوم را به نقاطی برای معالجه و استراحت برساند و یا مامورین مربوطه را از واقعه آگاه کند و یا بهر نحوی موجبات معالجه و استراحت و تخفیف آلام مصدوم را فراهم کند ، دادگاه مقررات تخفیف را در باره او رعایت خواهد نمود .

ماده ۱۵۶ - هرکس بدون گواهی نامه رسمی اقدام به رانندگی وسایل نقلیه موتوری نماید و هم چنین هرکس بموجب حکم دادگاه از رانندگی وسایل نقلیه موتوری ممنوع باشد و به رانندگی وسایل مزبور مبادرت ورزد برای بار اول به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۱۵۷ - هر یک از مامورین دولت که متصدی تشخیص مهارت و دادن گواهی نامه رانندگی هستند ، اگر به کسی که واجد شرایط رانندگی نبوده پروانه بدهند ، به پنج سال انفصال از خدمت دولت محکوم خواهند شد .

ماده ۱۵۸ - هر راننده وسیله نقلیه که در دستگاه ثبت سرعت آن وسیله نقلیه عمداً تغییری دهد که دستگاه سرعتی کمتر از سرعت واقعی را نشان دهد ، یا با علم به اینکه چنین تغییری در دستگاه مزبور داده شده با آن وسیله رانندگی کند ، به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم خواهد شد .

ماده ۱۵۹ - در حقوق الناس تعقیب و مجازات مجرم متوقف بر مطالبه صاحب حق یا قائم مقام قانونی اوست .

لایحه قانونی فوق مشتمل بر یکصد و پنجاه و نه ماده و هجده تبصره طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی در جلسه هجدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و شصت و دو کمیسیون امور قضائی بتصویب رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

۱۳۵۷/۵/۲۶